

Institut
odpovědného
veřejného zadávání

Seminář

Novela ZZVZ – odpovědné veřejné zadávání v kostce

14. prosince 2020

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Projekt „Odpovědný přístup k veřejným nákupům – Strategické zadávání veřejných zakázek“

Registrační číslo: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0015727

www.sovz.cz

@odpovedneverejnezakazky

Obsah semináře

- Úvod do odpovědného veřejného zadávání (OVZ), aktuální situace v ČR
- Právní rámec
- Kontrolní list (checklist) a témata odpovědného veřejného zadávání
- Příležitosti odpovědného veřejného zadávání a inovací
- Předměty plnění a OVZ

Přestávka

- Komunikace
- Právní – zohlednění OVZ v zadávacím řízení
- Implementace OVZ
- Zdroje – metodiky, příklady dobré praxe, vzdělávání

Následuje mini-konference: Jak budou zadavatelé reflektovat novelu ZZVZ ve svých postupech?

Cíl semináře

- Přehled o možnostech uplatnění OVZ (v kostce)
- Praktické využití kontrolního listu (checklistu) OVZ
- Odkazy na detailní zdroje a příklady z praxe

ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ

V KOSTCE

Příručka
odpovědného veřejného zadávání
k novele ZZVZ od 1. 1. 2021

- Úvod k OVZ
- Právní rámec
- Kontrolní list
- Vhodné předměty plnění
- Příklady dobré praxe
- Návodné kroky k implementaci

sovz.cz/clanky-publikace/

„(4) Zadavatel je při postupu podle tohoto zákona, a to při vytváření zadávacích podmínek, hodnocení nabídek a výběru dodavatele, povinen za předpokladu, že to bude vzhledem **k povaze a smyslu zakázky možné, dodržovat zásady sociálně odpovědného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací** ve smyslu tohoto zákona. Svůj postup je zadavatel povinen řádně odůvodnit.“

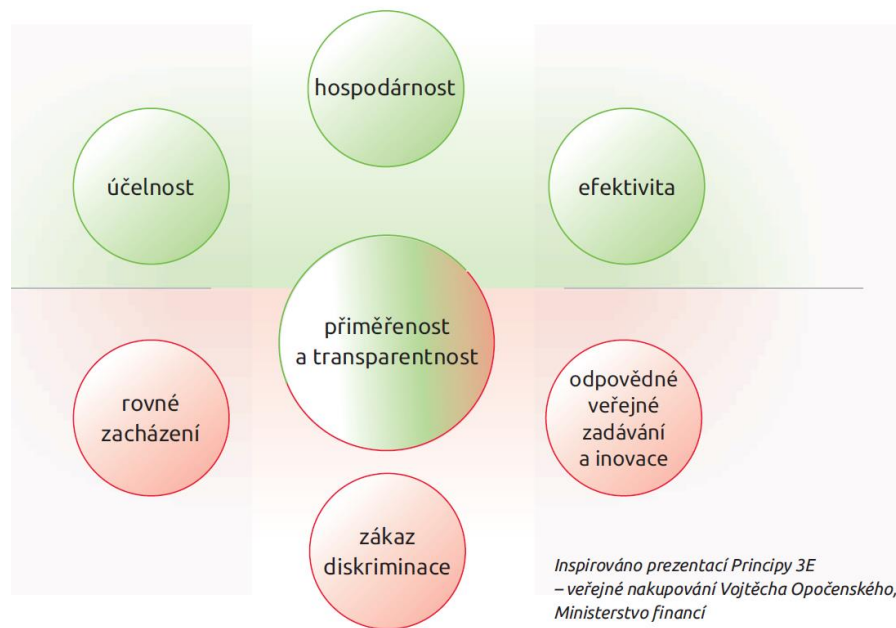
Odpovědné veřejné zadávání vnímáme jako proces, při kterém zadavatel nakupuje produkty, služby a stavební práce, které potřebuje, přičemž získává **maximální hodnotu za peníze**, vytvářením **prospěchu pro společnost a ekonomiku**, a **minimalizací negativních dopadů na životní prostředí**.

ISO 20400 – Udržitelné nakupování

„Udržitelnost nestojí víc, ale špatné zadávání ano.“

Shaun McCarthy, OBE

Metodiky... Publikace...

...sovz.cz/clanky-publikace

Odpovědné veřejné zadávání v ČR

jihomoravský kraj

M U N I

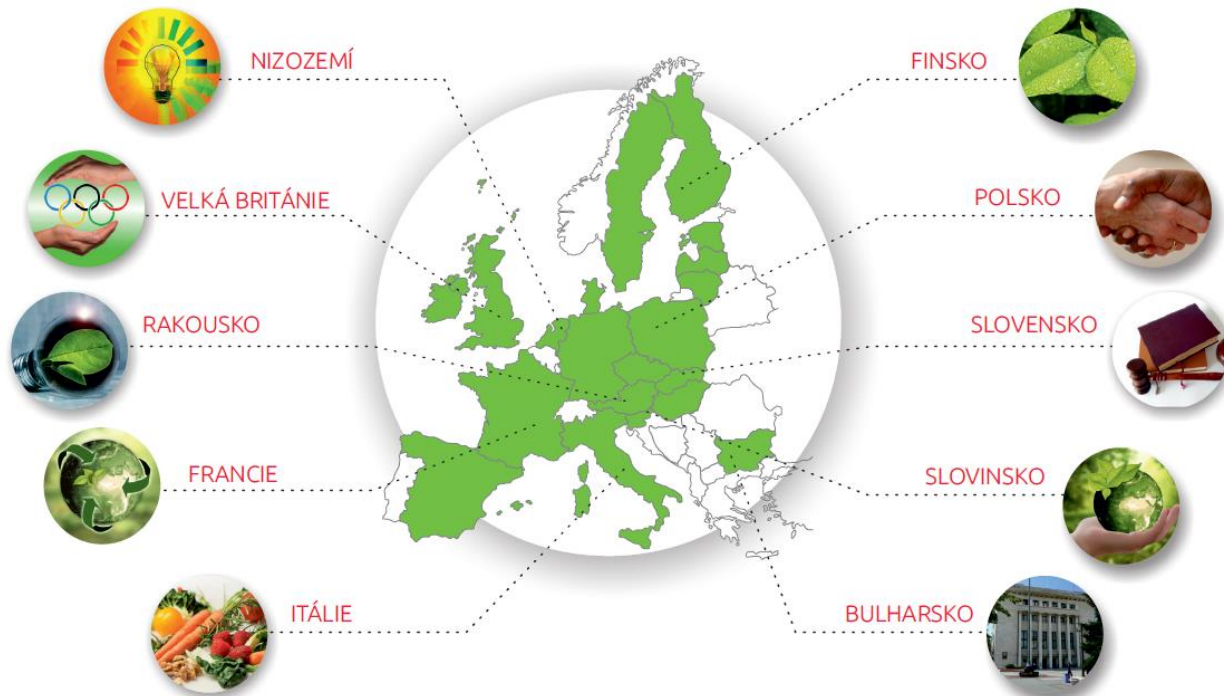

Městská část
Praha 8

OVZ V EVROPĚ

Stručný vývoj právního zakotvení OVZ v České republice

Právní rámec v České republice

- zákon č. 134/2016 Sb. (ZZVZ) – **transpozice směrnic EU**
 - veřejné zakázky (2014/24/EU)
 - sektorové zakázky (2014/25/EU)
 - koncese (2014/23/EU)
- OVZ vč. inovací – patří k základním strategickým cílům směrnic EU
 - 20 článků z preambule zdůrazňuje OVZ
 - konkrétní úprava - 7 článků směrnice

Právní rámec v České republice - ZZVZ

ZZVZ aspekty OVZ upravuje na řadě míst, zejména

- Vyhrazené zakázky (§ 37/6, § 38)
- Podmínky technické kvalifikace, zvláštní podmínky plnění a obchodní podmínky (§ 37 odst. 1, § 79)
- Normy (EMAS), technické podmínky a štítky (§§ 80, 89 a 94)
- Přímé platby poddodavatelům (§106)
- Hodnocení – kritéria kvality (§ 116) a náklady živ. cyklu (§ 117)
- Vyloučení účastníka – předpisy životního prostředí, sociální... (§48/5)

Právní rámec v České republice - Pravidla

Usnesení vlády České republiky č. 531 z 24. 7. 2017

o Pravidlech uplatňování odpovědného přístupu při zadávání veřejných zakázek a nákupech státní správy a samosprávy - green & social

- uložené úkoly pro MŽP a MPSV
 - Metodiky a jejich aktualizace (v souladu s novými poznatky a vývojem); školení a podpora
 - pracovní skupina pro realizaci Pravidel
 - 1x za 2 roky vyhodnocení přínosu Pravidel (nyní k 31.12.2020)
- Doporučení vedoucím ústředních orgánů a vedení ÚSC
 - zohledňovat Pravidla
 - využívat Metodiky

Právní rámec v České republice – Pravidla

Pravidlo č. 1. Státní správa a samospráva při nákupu zboží a služeb zohledňuje environmentální aspekty tohoto zboží a služeb. Tím trvale usiluje zejména o:

- a. omezení spotřeby energií;
- b. omezení spotřeby vody;
- c. omezení spotřeby surovin;
- d. omezení produkce znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody a půdy;
- e. omezení produkce odpadů;
- f. omezení uhlíkové stopy.

Zboží a služby, které státní správa a samospráva pořizuje, mají vždy určitý dopad na životní prostředí – jejich výroba, transport, užívání a likvidace jsou spojeny s produkcí látek uvolňovaných do prostředí, se spotřebou surovin, energií, vody atp. Zohledněním environmentálních aspektů je proto možné usměrnit tyto dopady tak, aby „...se orgány veřejné správy snažily pořídit výrobky, služby a práce s nižšími dopady na životní prostředí **během jejich životního cyklu** v porovnání s výrobky, službami a pracemi *se stejnou hlavní funkcí, které by byly pořízeny jinak*“.

Environmentální požadavky, které státní správa a samospráva při nákupech uplatňuje, **směřují k dosažení rovnováhy mezi environmentální šetrností, cenovou výhodností a dostupností na trhu.**

Právní rámec v České republice – Pravidla

Pravidlo č. 2. Státní správa a samospráva při nákupu zboží a služeb zohledňuje sociální, resp. širší společenské aspekty související s nakupovaným zbožím, službami a stavebními pracemi. Tím trvale usiluje zejména o:

- a. podporu zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce;
- b. podporu vzdělávání, praxe a rekvalifikací;
- c. podporu důstojných pracovních podmínek a bezpečnosti práce;
- d. podporu přístupu sociálních podniků a malých a středních podniků, které mají vliv na místní zaměstnanost, k veřejným zakázkám;
- e. podporu férových dodavatelských vztahů;
- f. respektování principů etického nakupování.

Veřejní zadavatelé z řad státní správy a samosprávy požadují, aby při realizaci plnění za veřejné prostředky docházelo k podpoře zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce, ke zvyšování kvalifikace těchto osob a k zajištění důstojných pracovních podmínek v celém dodavatelském řetězci. Podporou širších společenských aspektů v rámci nákupů zboží, služeb a stavebních prací státní správa a samospráva jako zadavatelé **finanční prostředky vynakládají efektivně a maximalizují tak hodnotu, kterou za ně získávají.**

Právní rámec v České republice - zásady

Principy 3E
vyplývající ze zákona
č. 320/2001 Sb.,
o finanční kontrole
ve veřejné správě

účelnost

hospodárnost

efektivita

přiměřenost
a transparentnost

rovné
zacházení

odpovědné
veřejné
zadávání
a inovace

zákaz
diskriminace

Zásady
vyplývající z § 6
zákona č. 134/2016 Sb.,
o zadávání veřejných
zakázek

*Inspirováno prezentací Principy 3E
– veřejné nakupování Vojtěcha Opočenského,
Ministerstvo financí*

Právní rámec v České republice - zásady

- nově (§ 6) povinnost zadavatele **dodržovat** zásady **sociálně** odpovědného zadávání, **environmentálně** odpovědného zadávání **a inovací**
 - při **postupu** podle ZZVZ, a to při
 - vytváření zadávacích podmínek
 - hodnocení nabídek
 - výběru dodavatele
 - za předpokladu, že to bude vzhledem k povaze a smyslu zakázky **možné...**
 - povinnost zadavatele postup řádně **odůvodnit**
- ovšem: v kontextu ostatních zásad § 6 ZZVZ a zásad 3E - žádná ze zásad není nadřazená, nutné najít jejich rovnováhu; souvislost s předmětem plnění, povahou a smyslem zakázky - promyslet, ověřit (využít metodiky, best practice, tržní konzultace popř. Meet the buyer)
- platí pro všechny veřejné zakázky (§ 31 ZZVZ) – i VZMR a JŘBU

Kontrolní list pro vyhodnocení sociálního a environmentálního odpovědného zadávání a inovací ve veřejné zakázce (1/2)

Uplatnění příležitosti/ téma OVZ	Jak vybrat aspekt odpovědného veřejného zadávání	Kdy je vhodné aspekt OVZ zohlednit? A další zdroje informací	Typické předměty plnění
----------------------------------	--	--	-------------------------

<u>Zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce</u>	Mohou při plnění veřejné zakázky získat práci osoby znevýhodněné na trhu práce?	Lze využít u veřejných zakázek s delší dobou plnění, při kterých se typicky nabírají noví zaměstnanci, a dále zejm. v regionech, které se potýkají s vyšší nezaměstnaností. Cílové osoby viz: ZDE Důležitou oblastí je i příležitost získat pracovní uplatnění pro osoby se zdravotním postižením (v oblastech, kde tyto osoby na plnění zakázky získávají skutečnou práci), zde jsou vhodným nástrojem vyhrazené veřejné zakázky podle § 38 ZZVZ.	stavební zakázky, služby typu úklid, ostraha, komunální služby, včetně svozu odpadu, vyhrazené veřejné zakázky ve vztahu např. ke službám v oblasti prání a čištění, opravě a údržbě kancelářských strojů, osobních počítačů a telekomunikačních zařízení; dále i některé dodávky - například (eko)nábytek vyráběný v hospodářských střediscích věznic
<u>Podpora zaměstnávání osob s trestní minulostí</u>			
<u>Podpora vzdělávání, práce a rekvalifikací</u>	Mohou při plnění veřejné zakázky noví zaměstnanci, zejména znevýhodnění na trhu práce, získat nebo si zvýšit kvalifikaci? Je možné v rámci plnění veřejné zakázky uspořádat exkurze pro školy nebo veřejnost?	Lze využít u veřejných zakázek s delší dobou plnění, při kterých se typicky nabírají noví zaměstnanci. Vhodné v regionech s vyšší nezaměstnaností či odlivem absolventů škol jinam. Exkurze zejména u stavebních projektů (včetně těch s kratší dobou plnění), které mohou být zajímavé pro žáky a studenty, případně místní či budoucí uživatele.	typicky stavební zakázky, zakázky na projektové činnosti

<u>Důstojné pracovní podmínky</u>	Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky bude docházet k porušování zákonného standardu pracovních podmínek dle zákoníku práce, právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a BOZP? Případně je relevantní v rámci veřejné zakázky hodnotit lepší pracovní podmínky osob podílejících se na plnění, nad rámec zákonného standardu pracovních podmínek?	Typicky se jedná o služby s nízkou cenou práce, případně stlačenou na minimum, či stavební zakázky. U úklidu se lze inspirovat Standardy úklidových služeb: ZDE	služby typu úklid, ostraha, lesnictví, stavební zakázky; ad hodnocení - např. veřejné zakázky v oblasti dopravní obslužnosti
<u>Etické nakupování</u>	Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky může docházet k porušování mezinárodních úmluv o lidských právech, sociálních či pracovních právech, zejména úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice č. 2014/24/EU?	Zejména jde o dodávky ze zemí globálního Jihu, typicky textil či oděvy, obuv, káva, čaj, kakao, čokoláda, banány, rýže, ovocné šťávy, cukr, elektronika, květiny apod. Lze využít systémy certifikace FAIRTRADE, výrobky členských zemí World Fair Trade Organisation - WFTO, spolupráce s organizací Electronics Watch, výrobky členů Fair Wear Foundation - FWF.	občerstvení, stravování, elektronika, dodávky textilního zboží/oděvů a obuvi, propagační předměty
<u>Podpora účasti sociálních podniků ve veřejných zakázkách</u>	Mohou plnění veřejné zakázky (nebo její části) poskytnout sociální podniky, případně se na plnění podílet jako poddodavatelé?	Často VZMR, u zákonných zakázek je vhodné znát trh sociálních podniků, jejich možnosti a kapacitu, více viz Katalog sociálních podniků: ZDE . Je nutné definovat sociální podnik v zadávací dokumentaci, viz: ZDE .	občerstvení, stravování, propagační předměty, pořádání akcí a konferencí, údržba zeleně a technické služby, služby prádel, grafické a tiskové služby, ostatní dodávky a služby viz Katalog sociálních podniků ZDE .

Kontrolní list pro vyhodnocení sociálního a environmentálního odpovědného zadávání a inovací ve veřejné zakázce (2/2)

Přínos pro místní komunitu, ekonomiku: podpora účasti malých a středních podniků ve veřejných zakázkách	Mohou veřejnou zakázku nebo její část plnit malé nebo střední podniky (případně se na plnění podílet jako poddodavatelé)? Je vhodné přijmout taková opatření, aby se zlepšil jejich přístup k účasti ve veřejné zakázce?	VZMR, veřejné zakázky, které lze rozdělit na části; DNS, vhodné je rozdělit na kategorie na základě předmětu veřejné zakázky nebo jejich územního rozsahu; veřejné zakázky, při kterých lze minimalizovat administrativní náročnost.	nejrůznější dodávky, služby i stavební práce (podle rozsahu předmětu plnění i MSP jako poddodavatelé)
Férové vztahy v dodavatelském řetězci	Existuje zvýšené riziko problémových podmínek a vztahů v dodavatelském řetězci, zejména pro malé a střední podniky, jako např. opožděná splatnost faktur, nelegální zaměstnávání osob, porušování BOZP, nedodržování právních předpisů o ochraně životního prostředí apod.?	Veřejné zakázky s poddodavatelským řetězcem, který je náchylný na tato rizika.	zakázky na stavební práce nebo služby s poddodavatelským řetězcem, práce v lesnictví či zemědělství

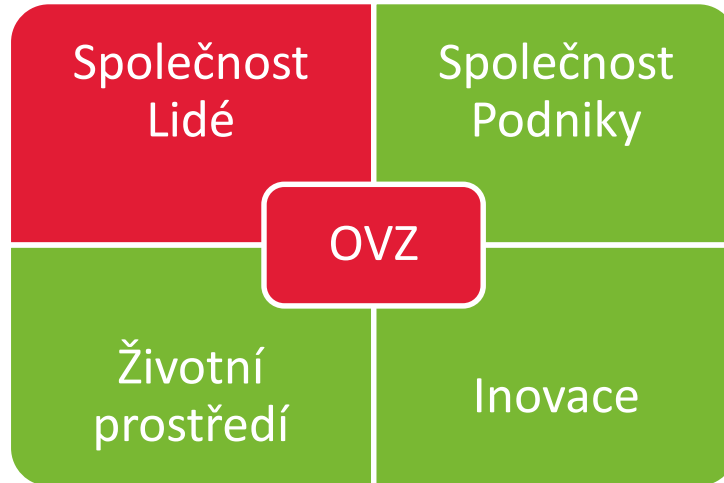
Ekologicky šetrná řešení	Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní získat plnění šetrnější k životnímu prostředí, zejména které povede k omezení spotřeby energií, vody, surovin, produkce znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody, půdy, omezení uhlíkové stopy apod.?	Více viz: ZDE . Pokud jsou na trhu, lze žádat produkty šetrné k životnímu prostředí, splňující kritéria pro ekoznačku Ekologicky šetrný výrobek/Ekologicky šetrná služba anebo Ekoznačku EU lze dohledat ZDE .	dodávky (nákup obnovitelné elektrické energie, propagační předměty, kancelářské potřeby, nábytek i venkovní mobiliář, počítače a kancelářská technika, vozidla, veřejné osvětlení, vodovodní instalace, občerstvení/stravování, úklidové a čisticí prostředky a další), služby typu úklid, zakládání i údržba zeleně, svaz a recyklace odpadu, tiskové služby, dále stavební práce, včetně drobných staveb či stavebních úprav (hřiště, autobusové zastávky apod.)
---------------------------------	---	--	--

Cirkulární ekonomika	Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní využití obnovitelných zdrojů, recyklovaných surovin, snížení množství odpadu, zohlednění nákladů životního cyklu či zapojení jiných aspektů cirkulární ekonomiky?	Někdy stačí pouze v projektech nevyžadovat výslovně "primární" suroviny. Více viz: ZDE . K nákladům životního cyklu v angl. jazyce: ZDE	dodávky (včetně eliminace jejich obalů), služby typu svaz odpadu, pronájem, sdílení např. nábytku, vozidel apod., a ve velké míře stavební práce
Inovace	Existuje ekonomicky přijatelné řešení pro inovaci, tedy pro implementaci nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu souvisejícího s předmětem veřejné zakázky?	Často nepoživáno primárně pro jeho inovativní povahu, ale pokud dává stejné nebo lepší výsledky jako stávající řešení dostupné na trhu, při nižších nákladech (často nákladech životního cyklu). Sdílení Komise Pokyny k zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení: viz ZDE .	může jít o dodávky, služby i stavební práce, často spojené s udržitelností, cirkulární ekonomikou, ekoinovacemi

Ke zvážení:

Komunikace zadavatelů s dodavateli ve vztahu KOVZ	Je vhodné o užití OVZ ve veřejné zakázce informovat dodavatele, například formou předběžných tržních konzultací, představení plánu veřejných zakázek, setkání typu Meet the buyer neboli Poznej svého zadavatele, technických školení dodavatelů apod.?	Vhodné zejména tam, kde není jistá připravenost trhu poskytnout OVZ aspekty nebo podmínky a lhůty, za kterých bude trh schopný OVZ poskytnout; u komplexních, složitějších plnění, u velkých stavebních projektů apod.	může jít o dodávky, služby i stavební práce, často spojené s udržitelností, cirkulární ekonomikou, ekoinovacemi
	Existují jiná významná rizika nebo příležitosti z pohledu společenské odpovědnosti či udržitelnosti?	Jakékoli další společenské aspekty, například dopad veřejné zakázky na lokalitu a její obyvatele, zapojení veřejnosti do přípravy veřejné zakázky nebo vysvětlení jejich dopadů, které povede k lepšímu přijetí ze strany uživatelů plnění apod.	

Podpora zaměstnanosti
Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací
Důstojné pracovní podmínky
Lidská práva – etické nákupy

Podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce

Mohou při plnění veřejné zakázky získat práci osoby znevýhodněné na trhu práce?

- podmínka zaměstnávání 10 % osob znevýhodněných na trhu práce
- vyhrazené veřejné zakázky podle § 38 ZZVZ

Vhodné

- v zakázkách s delší dobou plnění, nabírají se noví zaměstnanci
- v regionech s vyšší nezaměstnaností
- v segmentech, kde OZP mohou získat skutečnou práci
- znovu aktuální, důležité je zaměřit se na vhodné cílové skupiny

<http://sovz.cz/temata/podpora-zamestnanosti-osob-znevyhodnenych-na-trhu-prace/>

Název cílové skupiny	Definice jednotlivce
Osoby se zdravotním postižením	Osoba splňující některou ze zákonných definic podle ustanovení § 67 odst. 2, 3 nebo 4 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
Osoby s vypracovaným individuálním akčním plánem	Osoba, které vypracovala Krajská pobočka Úřadu práce v souladu s ustanovením § 33 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, individuální akční plán (např.: osoba zařazená do evidence uchazečů o zaměstnání nepřetržitě po dobu nejméně 5 měsíců. Přitom evidenci po dobu přesahující uvedený časový úsek lze bonifikovat v rámci hodnocení (zvláštní ohodnocení pro osoby evidované po dobu delší 12 měsíců)).
Osoby nekvalifikované či s nízkou kvalifikací	Osoba, která dosáhla v rámci systému CZ-ISCED 2011 nejvýše stupně vzdělání 2 (tedy završila alespoň: 2. stupeň základní školy, 1. – 4. ročník osmiletých, resp. 1. – 2. ročník šestiletých středních škol).
Osoby starší 55 let	Osoba, která překročila věk 55 let.
Absolventi	Osoba bez pracovní zkušenosti po skončení její soustavné přípravy na budoucí povolání. Přitom obor a případnou úroveň vzdělání dodavatel stanoví „na míru“ předmětu veřejné zakázce.
Mladí do 24 let	Osoba bez pracovní zkušenosti, která dosud nedosáhla věkové hranice 24 let.
Osoby po skončení rodičovské dovolené	Osoba, která ztratila zaměstnání nejpozději do 6 měsíců ode dne skončení rodičovské dovolené.
Osoby po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody	Osoba, která se octla bez zaměstnání bezprostředně po propuštění z výkonu trestu odnětí svobody (i podmíněném).
Osoby se záznamem v evidenci rejstříku trestů	Osoba s nenulovým záznamem v evidenci rejstříku trestů.

Typické předměty plnění

- stavební zakázky
- služby typu ostraha, úklidové služby
- vyhrazené veřejné zakázky např. praní a čištění, oprava a údržba kancelářských strojů, osobních počítačů a telekomunikačních zařízení, údržba zeleně ([Seznam dodavatelů náhradního plnění](#))
- komunální služby, včetně svozu odpadu
- některé dodávky: například (eko)nábytek vyráběný v hospodářských střediscích věznic

Statutární město Děčín na základě svého Strategického plánu rozvoje města ve vhodných veřejných zakázkách prostřednictvím kritérií hodnocení podporuje zaměstnání dlouhodobě nezaměstnaných.

[Případová studie](#)

Město Kadaň podporuje zaměstnávání absolventů škol (do dvou let od ukončení přípravy na povolání), kteří jsou evidováni na ÚP

[Případová studie](#)

MPSV veřejnou zakázku na zajištění servisu a provozu tiskových a multifunkčních zařízení vyhradilo dle § 38 pro dodavatele zaměstnávající alespoň 50 % OZP, zvláštní podmínkou plnění zajistilo, že 30 % realizačního týmu budou OZP. Navíc nevyloučilo (a tím reálně umožnilo) repasování tonerů a cartridgí. [Případová studie](#)

Povodí Vltavy, s.p. při rekonstrukci jezu využilo zvláštní podmínku plnění, že nejméně 1 pracovník podílející se na plnění VZ musí být evidován na ÚP a zároveň být osobou po výkonu trestu odnětí svobody. Zadavatel dodavatelům v ZD poskytl kontakty na instituce, které mohou s vyhledáním takové osoby pomoci. [Případová studie](#)

Podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikací

Mohou při plnění veřejné zakázky noví zaměstnanci, zejména znevýhodnění na trhu práce, získat/zvýšit si kvalifikaci?

Je možné v rámci plnění veřejné zakázky uspořádat exkurze pro školy/veřejnost?

- zvýšení odbornosti osob znevýhodněných na trhu práce → jejich lepší uplatnitelnost
- typicky zakázky s delší dobou plnění, při nichž se vytváří nová pracovní místa
- zvyšování atraktivity některých oborů - exkurze žákům místních škol
- stáže pro vysokoškolské studenty vybraných oborů

<http://sovz.cz/temata/vzdelavani-jako-tema-pro-ovz/>

Vhodné

- veřejné zakázky s delší dobou plnění
- zakázky, kde se typicky nabírají zaměstnanci
- pokud je pro plnění veřejné zakázky nezbytná určitá odbornost a nabízí tedy příležitost pro zvýšení kvalifikace nebo získání praxe
- vhodné zakázky, na kterých lze např. žákům škol ukázat atraktivitu některých oborů (opravy kulturních památek, zajímavé stavby - pro exkurze není nutné, aby se jednalo o zakázky s delší dobou plnění)

Typické předměty plnění

stavební zakázky

zakázky na projektové činnosti

Povodí Moravy, s.p. v zadávací dokumentaci na Vodní dílo Letovice požadoval, aby se na realizaci díla podílel alespoň jeden student magisterského stupně studia např. v oboru vodních staveb a dalších příbuzných oborů.

[Případová studie](#)

Město Jičín se ve stavební zakázce na úpravy tzv. čestného dvora snažilo propojit teoretické znalosti dětí získané ve škole a praxe, kterou by mohly zažít přímo na stavbě v průběhu stavební rekonstrukce kulturní památky. Ve formuláři nabídky, který v Jičíně využívají, požadovali uspořádání exkurze, včetně výkladu pro žáky základních škol (8. – 9. třída). [Případová studie](#)

Důstojné pracovní podmínky

Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky bude docházet k porušování pracovněprávních předpisů a BOZP?

Případně je relevantní v rámci veřejné zakázky hodnotit lepší pracovní podmínky osob podílejících se na plnění, nad rámec zákonného standardu pracovních podmínek?

Zejména jde o oblasti, kde využívána nekvalifikovaná práce, zahraniční pracovníci a často se porušují pracovněprávní předpisy, právní předpisy v oblasti zaměstnanosti a BOZP.

<http://sovz.cz/temata/ferove-a-dustojne-pracovni-podmninky/>

Vhodné

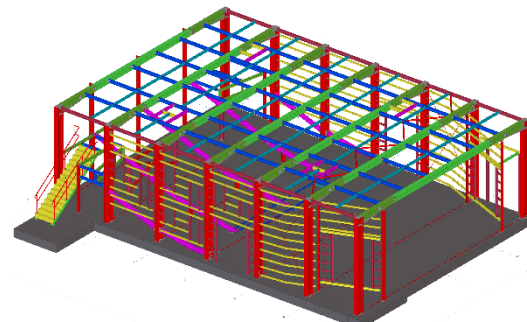
- služby s nízkou cenou práce, případně stlačenou na minimum
- úklid – inspirovat se lze Standardy úklidových služeb
http://sovz.cz/wp-content/uploads/2019/06/smart_standard_2019-03-04_standard-na-uklidove-sluzby.pdf

Typické předměty plnění

- stavební zakázky
- služby typu úklid, ostraha
- lesnictví
- veřejné zakázky v oblasti dopravní obslužnosti s vazbou na možnost hodnocení vyšší odměny

Krajský úřad Jihomoravského kraje již standardně požaduje ve svých zakázkách na stavební práce legální zaměstnávání, dodržování pracovněprávních předpisů a BOZP pro osoby, které se podílí na plnění veřejné zakázky. Poprvé bylo použito při stavbě koncertního sálu Konzervatoře Brno. [Případová studie](#)

Česká televize se v zakázce na úklid zaměřila především na kvalitu. Byla si ale vědoma, že ji nezabezpečí bez stability týmu úklidových pracovníků. Stabilita se odvíjí od spokojenosti pracovníků, tedy i od důstojné mzdy a dalších podmínek. V hodnocení se tak Česká televize zaměřila na „Kvalitu projektu úklidových služeb“, kterému přiřadila 45 %. [Případová studie](#)

MPSV se nejdříve u úklidu, ale poté i v oblasti strážní služby (ostraze) zaměřilo na důstojné pracovní podmínky pracovníků, protože v těchto službách dochází často k jejich porušování. Důležité bylo rozkrytí nabídkové ceny s cílem odhalit mimořádně nízkou nabídkovou cenu a zabezpečit stálost týmu bezpečnostních pracovníků .

[Případová studie](#)

Lidská práva – etické nakupování

Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky může docházet k porušování mezinárodních úmluv o lidských právech, sociálních či pracovních právech, zejména úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice č. 2014/24/EU?

Zamezit **dětské** práci, **nucené** práci, práci v **nebezpečných** či **zdravotně závadných** podmínkách, práci s extrémními **přesčasy**, **odměnám** za práci nepokrývajícím nezbytné životní náklady, absenci platných **pracovních smluv** apod.

Vhodné

- **pracovní podmínky** osob podílejících se na výrobě či produkci
- pokud **nevyloučíme u nákupů** zejména ze zemí globálního Jihu – nepřímo tím podporujeme takové praktiky, za kterých zboží vzniká
- **ochrana životního prostředí** – snížení využívání škodlivé zemědělské chemie, udržitelný přístup k využívání půdy, vody apod.

Využitelné systémy certifikace

certifikace [FAIRTRADE](#); výrobky členských zemí World Fair Trade Organisation – [WFTO](#); u textilu výrobky členů [Fair Wear Foundation](#) – FWF, [GOTS](#), ve vztahu k elektronice spolupráce s organizací [Electronics Watch](#)

Typické předměty plnění

- oděvy či textil, obuv
- občerstvení a stravování: zejména káva, kakao a čokoláda, čaj, banány, ale i ovocné džusy, rýže, cukr
- propagační předměty: například tzv. jedlé dárky, výrobky z textilu např. látkové tašky, sportovní míče a další
- elektronika
- další dodávky: např. hračky, květiny, ale i kámen

<http://sovz.cz/temata/eticke-nakupovani/>

MPSV v nadlimitní zakázce na **nákup textilu** požadovalo soulad s úmluvami ILO. Požadavky soustředilo na fázi výroby, kterou v zadávací dokumentaci definovalo (nikoli pěstování bavlny). Prokázat splnění požadavků bylo možné certifikací Fair Wear Foundation nebo čestným prohlášením a identifikací výrobce, značky, včetně uvedení továrny/továren, v nichž fakticky probíhal proces výroby. [Případová studie](#)

Města Jičín, Děčín, MPSV, Masarykova univerzita, Česká televize a další zadavatelé při **akcích, konferencích**, v rámci **občerstvení** při jednáních apod. požadují soulad zejména **kávy** a kávových produktů a čaje s parametry Usnesení Evropského parlamentu o spravedlivém obchodu a rozvoji (2005/2245(INI)), a jsou tak naplňovány především základní principy spravedlivého obchodování. Dále jsou v rámci spravedlivého obchodu často nakupovány **propagační předměty**.

Masarykova univerzita nakoupila **mikiny k prezentaci a zviditelnění univerzity**, v rámci kampaně „Be responsible“.

Specifikace **organické bavlny** byla stanovena jako minimální standard, navíc měla být vypěstována v souladu s úmluvami Mezinárodní organizace práce (ILO).

V hodnotících kritériích: **kvalita zpracování 40 % a výrobní proces 15 %** (transparentní dodavatelský řetězec, vyplácení spravedlivé mzdy, bezpečné pracovní podmínky – tj. dodržení úmluv ILO při výrobě).
Etický výrobní proces nabídky neposkytly,
ale šlo o důležitý signál trhu pro další zakázky.

[Případová studie](#)

Podpora účasti sociálních podniků ve VZ

Podpora přístupu malých a středních podniků k VZ

Férové dodavatelské vztahy

Mohou plnění veřejné zakázky, nebo její části, poskytnout sociální podniky, případně jako poddodavatelé?

Sociální podniky - podpora jejich účasti ve veřejných zakázkách

- Pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním - pozitivní dopad na sociální začleňování a místní zaměstnanost
- Vázány na daný region, ve kterém působí – podpora místní ekonomiky

Možnosti podpory sociálních podniků

- Přímé zadání či uzavřená výzva (veřejné zakázky malého rozsahu)
- Kritéria hodnocení – bodové zvýhodnění plnění sociálním podnikem (ať již v pozici dodavatele či poddodavatele) , výhoda - zadavatel nevylučuje dodavatele, kteří sociální podnikání neprokážou
- Rozdělení zakázky na části ve smyslu § 101 ZZVZ

Důležitou nepřímou roli sehrává také

- Znalost místní ekonomiky a komunikace s lokálními sociálními podniky
- Minimalizace administrativní náročnosti účasti v zadávacím řízení (kvalifikace, finanční garance, jasné požadavky formou formulářů, požadovaná struktura nabídek, vysvětlení hodnotících kritérií, dostatek času na podání nabídky)

Mohou plnění veřejné zakázky, nebo její části, poskytnout sociální podniky, případně jako poddodavatelé?

Kde je to vhodné?

- Předměty plnění, ve kterých nabízí své služby a produkty (limitovaná nabídka)
- [Katalog sociálních podniků](#)
- [Ceske-socialni-podnikani.cz](http://ceske-socialni-podnikani.cz)
- Regionální pobočky sdružení sociálních podniků

Typické předměty plnění

- občerstvení či stravování, výroba potravin, catering
- propagační předměty
- úklidové služby
- údržba zeleně (vč. lesnictví) a technické služby
- služby prádelen
- grafické a tiskové služby
- méně časté pak jsou projektové a architektonické činnosti, výroba nábytku a vybavení interiérů, nákupy oděvů a obuvi

Více informací na webu

<http://sovz.cz/temata/podpora-socialnich-podniku-v-zadavani-verejnych-zakazek/>

Příklady dobré praxe

Výběr provozovatele kantýny na Ministerstvu práce a sociálních věcí

Hodnocení nabídek – dvě kritéria s přepočítanou váhou 80 % a 20 %

- Hodnocení podle ceny vybraného sortimentu,
- Plnění sociálním podnikem (nesplnění ≠ vyřazení)

[Případová studie](#)

Těžební a pěstební práce v lesních porostech - Technické služby Havlíčkův Brod

- Nadlimitní veřejná zakázka rozdělena do 5 částí (jedna část lehčí pěstební práce)
- Nejvýhodnější nabídka - Chráněné dílny Fokus Vysočina (sociální) podnik

[Případová studie](#)

Údržba veřejné zeleně, MČ Praha 12

- Vyhrazeno pro dodavatele, který zaměstnává více než 50% OZP z celkového počtu zaměstnanců
- Podmínka – minimálně 30% plnění prostřednictvím OZP
- Kritérium hodnocení
 - Podíl účasti OZP na celkovém plnění - 20%.
 - Zpracování metodiky řešení veřejné zakázky – práce s OZP - 20%
- Dodavatel - Sdružení firem TSB a Fokus Praha
- Realizace zakázky OZP z 50%, metodika práce s OZP (pracovní a psychosociální podpora)

[Případová studie](#)

Podpora přístupu malých a středních podniků k veřejným zakázkám

Mohou veřejnou zakázku nebo její část plnit malé a střední podniky (případně jako poddodavatelé)?

Je vhodné přijmout taková opatření, aby se zlepšil jejich přístup k účasti ve veřejné zakázce?

- Legitimní strategický cíl (Směrnice EU o zadávání veřejných zakázek, 2014/24/EU, preambule v b. 78 a 124)
- Kvalitnější soutěž o veřejnou zakázku, vyšší počet nabídek, pozitivní stimul místní ekonomice

Opatření ke zpřístupnění zadávacích řízení MSP

- Důraz na vyváženost kritéria ceny a kvality
- Otevřenější komunikace s dodavateli při přípravě VZ (PTK, plán zakázek - Meet the Buyer)
- Znalost místní ekonomiky a lokálních MSP
- Snížení nároků účasti v řízení na přiměřenou úroveň (požadavky na kvalifikaci, finanční garance, pojistné smlouvy)
- Administrativní zjednodušení (včetně využití vzorů a šablon), školení MSP, dostatek času na podání nabídky
- Dělení veřejné zakázky na části, dynamický nákupní systém

Mohou veřejnou zakázku nebo její část plnit malé a střední podniky (případně jako poddodavatelé)?

Je vhodné přijmout taková opatření, aby se zlepšil jejich přístup k účasti ve veřejné zakázce?

Kde je to vhodné?

- Veřejné zakázky malého rozsahu
- Veřejné zakázky, které lze rozdělit na části
- Pokud lze využít dynamický nákupní systém (vhodné rozdělit na kategorie)
- Veřejné zakázky, při kterých lze minimalizovat administrativní náročnost, využít formuláře pro podání nabídky
- MSP jako poddodavatelé – ve větších zakázkách

Více informací na webu

<http://sovz.cz/temata/podpora-msp-v-zadavani-verejnych-zakazek/>

Příklady dobré praxe

Úklidové služby areálů a dopravních prostředků – Dopravní podnik hl. města Prahy

- Rozdělení na 16 logických částí podle jednotlivých areálů
- Smlouvy na šest let, úspora 229 milionů
- Kvalifikační požadavky, cenová nabídka hlavní kritérium hodnocení
- Další prvky odpovědného zadávání: závazek dodavatelů provádět třídění odpadu, dodržování důstojných pracovních podmínek, ekologicky šetrné čisticí prostředky

[Případová studie](#)

Komunikace s dodavateli ve státním podniku Povodí Vltavy

- Od 2018 každoroční představení plánu veřejných zakázek (Meet the Buyer)
- Předpokládaná hodnota, termín zahájení zadávacího řízení, informace o předmětu, principy odpovědného zadávání
- Předběžné tržní konzultace - zpětná vazba dodavatelů

[Případová studie](#)

Snižování administrativní zátěže, komunikace s trhem – Masarykova Univerzita

- Standardizované formuláře nabídky (usnadnění pro MSP i zadavatele)
- Dynamické nákupní systémy
- Transparentní komunikace - semináře o fungování DNS pro dodavatele, představení plánu zakázek (Meet the Buyer)

[Případová studie](#)

Férové dodavatelské vztahy

Existuje zvýšené riziko problémových vztahů v dodavatelském řetězci, zejména pro malé a střední podniky, jako např. opožděná splatnost faktur, nelegální zaměstnávání osob, porušování BOZP, nedodržování právních předpisů o ochraně životního prostředí apod.?

Vztahy v dodavatelském řetězci

- Kvalita plnění
- Zaměstnanci, podniky, životní prostředí

Rizika

- Pozdní či neúplné úhrady poddodavatelům
- Nedodržování pracovně-právních předpisů (odměňování, délka pracovní doby a odpočinku, BOZP)

Zadavatel může nastavit zadávací podmínky tak, aby fungování dodavatelského řetězce bylo **co nejvíce transparentní a férové** vůči všem jeho účastníkům.

Férové dodavatelské vztahy

Existuje zvýšené riziko problémových vztahů v dodavatelském řetězci, zejména pro malé a střední podniky, jako např. opožděná splatnost faktur, nelegální zaměstnávání osob, porušování BOZP, nedodržování právních předpisů o ochraně životního prostředí apod.?

Kde je to vhodné?

- Zakázky na stavební práce s poddodavatelským řetězcem
- Práce v lesnictví či zemědělství
- Další veřejné zakázky s poddodavatelským řetězcem, který je náchylný na tato rizika

Více informací na webu

<http://sovz.cz/temata/dodavatelske-vztahy/>

Příklady dobré praxe

Praxe v zakázkách Povodí Vltavy

- Platby generálního dodavatele poddodavatelům
- Důstojné pracovní podmínky

Nástroje

- **Čestné prohlášení** ke společensky odpovědnému plnění veřejné zakázky (podpis při podání nabídky)
 - Závazek platit svým poddodavatelům do 3 pracovních dnů
 - Důstojné pracovní podmínky
- **Transparentní účet**
 - Platby mezi zadavatelem, generálním dodavatelem a poddodavateli
 - Možnost ověřit průběh plateb i poddodavateli na nižších úrovních

[Případová studie](#)

Férové dodavatelské vztahy

Příklady dobré praxe

Férové podmínky v dodavatelském řetězci – VŠCHT

- Rekonstrukce vnější fasády budovy, včetně výměny oken
- Požadavky - legální zaměstnávání, férové a důstojné pracovní podmínky a BOZP, včasné platby, splnění včetně poddodavatelů
- Nástroj – Memorandum o férových podmínkách v dodavatelském řetězci
 - Podpis vybraným dodavatelem i všemi jeho poddodavateli
 - Příslušná smluvní ustanovení, kontrola - čtvrtletní čestné prohlášení

[Případová studie](#)

Stavba koncertního sálu, konzervatoř Brno – Jihomoravský kraj

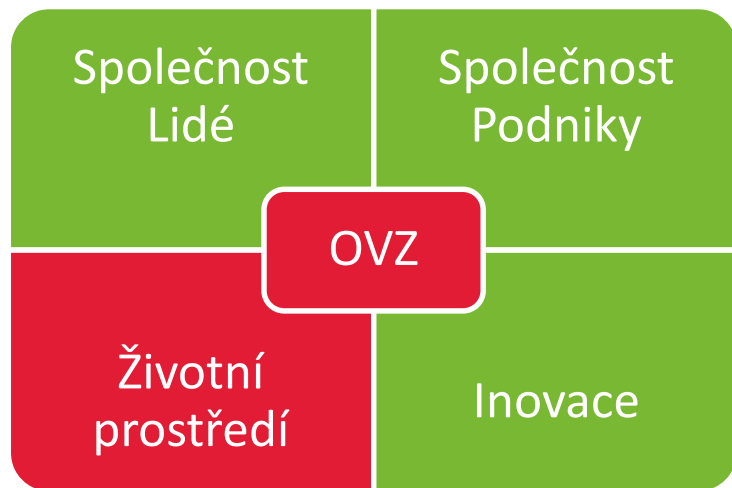
- Důraz na férový přístup k poddodavatelům
- Včasné platby
- Legální zaměstnávání, dodržování pracovněprávních předpisů, zajištění BOZP

[Případová studie](#)

Ekologicky šetrná řešení

Cirkulární ekonomika

Ekologicky šetrná řešení

Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní získat plnění šetrnější k životnímu prostředí, zejména které povede k omezení spotřeby energií, vody, surovin, produkce znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody, půdy, omezení uhlíkové stopy apod.?

Cíl

- snížit přímé **negativní dopady** na životní prostředí
- snižovat množství **odpadu**, omezit produkci **znečišťujících látek** uvolňovaných do ovzduší, vody a půdy, omezit spotřebu **energií** či obecně spotřebu **surovin**, omezit spotřebu **vody** a dále využít dešťovou či tzv. šedou vodu (odpadní voda zejména z umyvadel a sprch koupelen)
- snížit **uhlíkovou stopu**
- ekologicky příznivé dopady má i zohlednění **nákladů životního cyklu**

Vhodné

- dodávky a služby, kde existují **ekoznačky** – ekoznacka.cz
- **dřevo** ze zákonných a udržitelných zdrojů certifikace **FSC, PEFC**
- **biopotraviny**, plýtvání s potravinami, **sezónnost**, **čerstvost** potravin
- **energetická náročnost** spotřebičů (energetický štítek)
- výpočetní technika – **ENERGY STAR** nebo **TCO Development**
- opatření v oblasti **řízení** z hlediska **ochrany ŽP**, EMAS nebo ISO 14001
- snižování množství **obalů**, nákupy větších balení, koncentrátů
- podíl **druhotné suroviny**

sovz.cz/temata/ekologicky-setrna-reseni a [cirkulární ekonomika](http://cirkularni-ekonomika.cz)

Metodické listy MŽP: [Šetrná veřejná správa - Ministerstvo životního prostředí \(mzp.cz\)](http://setrna-verejna-sprava.cz)

Zelená veřejné zadávání, kritéria Evropské komise: [EU criteria - GPP - Environment - European Commission \(europa.eu\)](http://europa.eu)

Typické předměty plnění

- velká šíře předmětů plnění
- **dodávky:** nákup obnovitelné elektrické energie, propagační předměty, kancelářské potřeby, nábytek i venkovní mobiliář, počítače a kancelářská technika, vozidla, veřejné osvětlení, vodovodní instalace, občerstvení a stravování, úklidové a čisticí prostředky a další
- **služby** typu ekologicky šetrný úklid, zakládání i údržba zeleně, svoz a nakládání s odpady, tiskové služby, zajištění akcí, konferencí apod.
- **stavební práce**, včetně drobných staveb či stavebních úprav - hřiště, autobusové zastávky apod.

Městská část Praha 7 začala po vyhlášení stavu klimatické nouze nakupovat **elektrickou energii z obnovitelných zdrojů** pro radnici a další budovy ve správě městské části, například příspěvkových organizací jako jsou školy a školky, pečovatelské centrum apod.

Jedná se o nákupy v aukcích na komoditní burze, se zárukou původu z obnovitelných zdrojů. To následně inspirovalo i MPSV ([případová studie](#)) a Masarykovu univerzitu.

Dopravní podnik hl. města Prahy zakázku na úklidové služby areálů a dopravních prostředků rozdělil na části, zároveň zapojil další **ekologicky šetrné aspekty**, včetně třídění odpadu na určené kategorie, využití ekologických čisticích prostředků při úklidu (s certifikací EŠV, Modrý anděl, Severská labuť nebo jinou rovnocennou) a využívání koncentrovaných čisticích prostředků.

Lužánky – středisko volného času nakoupilo certifikovaný **ekologicky šetrný nábytek a venkovní dřevěné hrací prvky** pro firemní mateřskou školku. Požadavky na technické parametry se týkaly nebezpečných látek, obsahu formaldehydu a těkavých látek, složení použitých změkčovadel, obsahu těkavých organických sloučenin, materiálů používaných na obaly. [Případová studie](#)

MPSV v rámci centrálních nákupů využívá v DNS rozpracované [požadavky na nábytek](#) vytvořené ve spolupráci s CENIA. Lze je prokázat ekoznačkou EŠV nebo Ekoznačkou EU.

Cirkulární ekonomika

Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které přispěje k využití principů cirkulární ekonomiky, tedy ke snižování množství odpadů (včetně obalů) a jejich dalšímu využití, využití druhotných surovin, energie z obnovitelných zdrojů, posouzení životního cyklu, zohlednění nákladů životního cyklu či zapojení dalších aspektů cirkulární ekonomiky?

Principy cirkulárního veřejného zadávání

- uzavírání materiálových a energetických cyklů
- lze ho využít ve vztahu k nakládání s odpady
- při výběru obnovitelných a udržitelných zdrojů potřebných k výrobě a zabezpečení služeb
- prodloužení životnosti produktů a nakládání s produktem po jeho dosloužení
- odklon od vlastnického principu a namísto toho využívání pronájmu či sdílení

Typické předměty plnění

- **dodávky** + eliminace jejich obalů, mobiliář (lavičky, hrací prvky, kompostéry), nákup obnovitelné elektrické energie, propagační předměty (např. výrobky z udržitelného dřeva, z textilu s procentuálním podílem recyklovaného materiálu), kancelářské potřeby, nábytek, vozidla, veřejné osvětlení, vodovodní instalace, občerstvení a stravování, úklidové a čisticí prostředky...
- **služby** typu svoz a nakládání s **odpady**, **pronájem**, **sdílení** např. nábytku, vozidel
- ve velké míře **stavební práce**
 - zpracování **stavebního odpadu**
 - použití **šetrných materiálů**
 - využití **recyklovaných výrobků** jako jsou beton s recyklovaným kamenivem, desky na bázi dřeva s dřevěným recyklátem, antuka vyrobená drcením odpadních keramických zdicích prvků a střešních tašek, nebo se zaměřit na produkty vyrobené z odpadního skla, papíru a plastu (např. tepelné izolace, foukaná celulóza nebo výztuž, fasádní obklady, podlahy) a další

Města Jičín a Děčín při akcích nahrazují **jednorázové plastové nádoby opakovaně použitelným**, balenou vodu **kohoutkovou** ve džbánech a karafách, jednotlivá balení smetany do kávy, cukru větším balením a snižují tak nežádoucí, zejména plastový odpad. Je snaha o nákupy **sezónních, regionálních potravin**, nákup **udržitelných propagačních předmětů**, nahrazování plastových tašek látkovými apod.

Případová studie: [Jičín](#) a [Děčín](#)

Krajský úřad Pardubického kraje při zpracování **projektové dokumentace** na stavbu depozitářů pro Východočeskou galerii a Východočeské muzeum požadoval, aby se jednalo o budovu

- s parametry „**pasivního domu**“ (tj. s téměř nulovou spotřebou energie)
- a stabilními klimatickými podmínkami uvnitř budovy při **minimálních provozních nákladech**.

Požadoval i využití **recyklovaných** nebo **dobře recyklovatelných** stavebních materiálů. V největším množství byly zastoupeny betonový recyklát, nepálená cihla a plechové šablony. [Případová studie](#)

Zdravotnická organizace Public Health Wales se stěhovala z řady malých kanceláří rozmístěných daleko od sebe do **nové budovy** s velkými open-space kancelářemi, které bylo potřeba vybavit **nábytkem**.

Zadavatel přitom hodlal využít v co největší míře **stávající kvalitní nábytek**. Řešil i **obaly** při přepravě, požadoval jejich minimalizaci, původ z udržitelných zdrojů a recyklaci.

V kritériích hodnocení obdržela **60 % kvalita a 40 % cena**.

Vybraný dodavatel byl schopen

- znovu využít 45 % položek,
- 49 % existujících položek bylo přepracováno
- **pouze 6 % položek bylo zcela nově nakoupeno.**

Celkem 41 tun různých položek nábytku se tak nestalo odpadem. [Případová studie](#)

Image: Public Health Wales

Institut
odpovědného
veřejného zadávání

Seminář

Novela ZZVZ – odpovědné veřejné
zadávání v kostce

PŘESTÁVKA

14. prosince 2020

Inovace

Inovace

Existuje ekonomicky přijatelné řešení pro inovaci, tedy pro implementaci nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu souvisejícího s předmětem veřejné zakázky?

- Směrnice č. 2014/24/EU v čl. 2 odst. 1 rozumí inovacemi: *„uplatňování nových nebo výrazně zdokonalených výrobků, služeb nebo postupů, včetně výrobních, stavebních či konstrukčních postupů, nového způsobu uvádění na trh nebo nové organizační metody obchodních postupů, organizace pracovního prostředí nebo vnějších vztahu mimo jiné s cílem přispět k nalezení odpovědí na společenské výzvy nebo podpořit strategii Evropa 2020 pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění“*.
- ZZVZ nově v § 28 odst. 1 písm. r) stanoví, co rozumí inovací: *„implementace nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu související s předmětem veřejné zakázky“*.

Pro zadavatele je inovace zajímavá, pokud mu dává stejné nebo lepší výsledky jako stávající řešení dostupná na trhu, ale při nižších nákladech (často nákladech životního cyklu).

- důležité může být při přípravě využít PTK, analýzu nákladů životního cyklu
- často jde o inovace spojené s udržitelností, cirkulární ekonomikou, ekoinovace

Sdělení Komise Pokyny k zadávání veřejných zakázek na inovativní řešení: [C\(2018\)3051/F1 - CS \(europa.eu\)](#)

Transport for London se v zakázce na osvětlení metra snažil snížit emise uhlíku na 60% úrovně z r. 1990 a snížit náklady. Analýzou nákladů životního cyklu zjistil, že osvětlení LED bude mít vyšší krátkodobé náklady. Nicméně středně a dlouhodobý horizont osmileté rámcové smlouvy v hodnotě 8 mil. liber přinesl 50% úsporu a výrobky měly navíc 5 -6 krát nižší spotřebu energie.

Nemocnice ve městě Sucha Beskidzka v Polsku řešila vyšší teploty v pokojích a v ordinacích. Namísto nákupu klimatizace se obrátila na trh se žádostí o dostupná řešení. Na základě toho použila namísto předepsání konkrétních řešení funkční kritérium (snížení teploty o 2 °C). Obdržela tak udržitelnější řešení vycházející z nákladů životního cyklu: fasáda byla osazena solárními panely, které poskytují stín, aniž by v místnostech bylo méně světla. Solární panely navíc pokrývají 5 % spotřeby elektrické energie v nemocnici, což vynahrazuje počáteční investici.

Švédské město Örebro chtělo do nemocnic nakupovat katetry bez škodlivých látek na bázi PVC a přestože nebyly na trhu běžně k dostání (pouze jeden dodavatel byl schopen je dodat) požadavek v zakázce uplatnilo. Navzdory právním obtížím katetry pořídilo, což navíc přispělo k posunu na trhu: osm let poté katetry bez obsahu PVC nabízeli už všichni dodavatelé.

Pohled na odpovědné veřejné zadávání přes předměty plnění – vybrané příklady

Úklidové služby a potřeby

- podpora zaměstnanosti osob znevýhodněných na trhu práce
- důstojné/férové pracovní podmínky a bezpečnost práce
- podpora účasti malých a středních podniků ve VZ
- podpora účasti sociálních podniků ve VZ
- ekologicky šetrné plnění

Stavební práce a projektové a architektonické činnosti

- podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu
- důstojné/férové pracovní podmínky a bezpečnost práce
- podpora vzdělávání, praxe a rekvalifikace
- ekologicky šetrná řešení – stavební materiály: zdravotní nezávadnost, dlouhá životnost;
- provoz budovy: energetická náročnost budov, spotřeba vody (využití dešťové či tzv. šedé vody) demolice budov: třídění odpadů, recyklace nebo opětovné použití stavebních materiálů, energetické využití odpadů
- dodavatelské vztahy, včasné platby poddodavatelům

Ostraha a bezpečnostní služby

- podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu
- důstojné/férové pracovní podmínky a bezpečnost práce

Oděvy/obuv a obuv

- etické nákupy
- ekologicky šetrná řešení – materiály

Catering a stravování

- ekologicky šetrná řešení, ekologické produkty/biopotraviny
- sezónnost, čerstvost potravin
- FAIRTRADE (spravedlivý obchod)
- podpora účasti sociálních podniků ve VZ
- podpora účasti malých a středních podniků ve VZ
- podpora účasti sociálních podniků ve VZ
- minimalizace odpadu/jednorázového plastu, vratné obaly, velká balení

Pohled na odpovědné veřejné zadávání přes předměty plnění – vybrané příklady

Údržba zeleně a technické služby

- podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu - vyhrazené VZ
- důstojné/férové pracovní podmínky a bezpečnost práce
- podpora účasti sociálních podniků ve VZ
- podpora účasti malých a středních podniků ve VZ

Nábytek a vybavení interiérů

- ekologicky šetrná řešení
- podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu - vězni
- podpora účasti sociálních podniků ve VZ
- podpora účasti malých a středních podniků ve VZ

Propagační předměty

- podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu - vyhrazené VZ
- podpora účasti sociálních podniků ve VZ
- etické nákupy
- ekologicky šetrná řešení
- podpora účasti malých a středních podniků ve VZ

Nákup IT, tiskárny, elektronika

- ekologicky šetrné řešení
- důstojné pracovní podmínky v dodavatelském řetězci
- etické nákupy (lidská práva)
- Inovace

Elektrická energie

- ekologicky šetrná řešení – nákup energie z obnovitelných zdrojů

Kancelářské potřeby

- ekologicky šetrná řešení
- podpora účasti malých a středních podniků ve VZ

Kancelářský papír

- ekologicky šetrná řešení

Tisk a grafika

- podpora účasti sociálních podniků
- podpora účasti malých a středních podniků ve VZ
- ekologicky šetrná řešení

Komunikace zadavatelů s dodavateli ve vztahu k OVZ

Je s ohledem na situaci na trhu vhodné o užití OVZ ve veřejné zakázce informovat dodavatele, například formou předběžných tržních konzultací, představení plánu veřejných zakázek, setkání typu „Meet the buyer“/ „Poznej svého zadavatele“, technických školení dodavatelů apod.?

- Znalost trhu a komunikace s dodavateli před zahájením zadávacího řízení je klíčový aspekt úspěchu
- Meet the buyer / Poznej svého zadavatele
- Předběžné tržní konzultace
- Informační brožury, web, apod.
- Technická školení pro dodavatele

Využití možností jednání s dodavateli v rámci ZŘ

Institut OVZ: Komunikace s dodavateli z pohledu OVZ, M. Hadaš, MUNI, 15/12/2021

Právní – povinnost zadavatele dodržovat „KDY“

- **Účinnost 1.1.2021** bez přechodných ustanovení
- **Předpříprava – koncepce, strategie**
 - metodiky, best practice
 - meet the buyer, konzultace „rezortní“
- **Před zahájením konkrétního zadání** - volba druhu zadávacího řízení a zadávacího postupu, např.
 - výjimky – vězeňská služba, obrana a bezpečnost; vyhrazené veřejné zakázky (§ 38)
 - VZMR a dělení na části (předpokládaná hodnota dle celku)
 - tržní konzultace – s účastníky trhu, s odborníky, j. stakeholdery

Právní – povinnost zadavatele dodržovat „KDY“

- **V zadávacích podmínkách** – nastavení požadavků
 - kvalifikace (zejm. technické) – zkušenosti a tým, normy, štítky
 - hodnocení – náklady životního cyklu, hodnocení kvality
 - zvláštní podmínky plnění a obchodní podmínky (závazky), přímé platby poddodavatelům, čestná prohlášení / memorandum ...
- **V průběhu** zadávacího řízení
 - vyloučení pro nezpůsobilost (§ 48 odst. 5 písm. a)
 - hodnocení (aplikace)
 - ověření splnění podmínek před uzavřením smlouvy

Právní – povinnost zadavatele dodržovat „JAK“

- §6 neukládá povinnost vypracovat písemné odůvodnění, neurčuje konkrétní dokument (§ 216/1); lze uvést např. do
 - zadávací dokumentace
 - zpráva o hodnocení nabídek (§ 119/2) – odůvodnění výběru
 - písemná zpráva zadavatele (§ 217)
- pozitivně/negativně, jednotlivě/souhrnně – upřesnění MMR/ÚOHS
 - DZ: *„Odůvodněním... je zamýšleno řádné vysvětlení zadavatele do odůvodnění výběru dodavatele, zda při postupu podle ZZVZ dodržoval Případně zdůvodnil, proč nebylo možné podle těchto zásad vzhledem ke smyslu a povaze veřejné zakázky postupovat“.*
- být připraven reagovat na případné žádosti o vysvětlení či námitky, žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., dotazy kontrolních orgánů

Právní – povinnost zadavatele dodržovat „JAK“

- **zásady § 6** (komplexně) a **3E**
- nutná je **souvislost** s konkrétním předmětem plnění
- vymezit výslovně a srozumitelně, objektivně a reálně
- provázat požadavky zadávací dokumentace (kvalifikace či hodnocení) s nastavením **smlouvy na plnění** – závazek, kontrola, sankce (zajištění)
- odůvodnění – v kontextu zásad §6 a 3E, možností trhu, konkrétních potřeb a povahy zakázky, jakož i celkové koncepce zadavatele

Implementace odpovědného veřejného zadávání v organizaci

Principy OVZ: 1) odpovědnost veřejné správy 2) udržitelné náklady
3) důstojné pracovní podmínky 4) Férová soutěž a dodavatelské vztahy
5) ekologicky udržitelná řešení

Kontrolní list pro vyhodnocení sociálního a environmentálního odpovědného zadávání a inovací ve veřejné zakázce

(Ize využít jako přílohu k záměru veřejné zakázky)

VZ na úklid budovy v centru Prahy na 4 roky /NL

Aspekty odpovědného veřejného zadávání či inovací, které je možné zohlednit ve veřejné zakázce	Vyhodnocení možnosti zohlednění OVZ a inovací (ano/ne/nerelevantní)	Jaká opatření budou přijata? Případně proč aspekt OVZ či inovace zadavatel nevyužil?
Mohou při plnění veřejné zakázky získat práci osoby znevýhodněné na trhu práce?	ANO	A) Osoby evidované na ÚP – s ohledem na lokalitu se nepředpokládá B) OZP – ano, v hodnocení bude zvýhodněn zaměstnavatel zaměstnávající alespoň 50 % OZP (cca 15 %)
Mohou při plnění veřejné zakázky noví zaměstnanci, zejména znevýhodnění na trhu práce, získat nebo si zvýšit kvalifikaci? Je možné v rámci plnění veřejné zakázky uspořádat exkurze pro školy nebo veřejnost?	NE	Není relevantní
Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky bude docházet k porušování zákonného standardu pracovních podmínek dle zákoníku práce, právních předpisů v oblasti zaměstnanosti a BOZP? Případně je relevantní v rámci veřejné zakázky hodnotit lepší pracovní podmínky osob podílejících se na plnění, nad rámec zákonného standardu pracovních podmínek?	ANO	V podmínkách účasti a ve smluvních podmínkách bude zakotveno, že dodavatel je povinen dodržovat pracovní právní předpisy a BOZP, je stanoven kontrolní mechanismus, v případě porušení nastupuje sankční mechanismus, příp. dále i výpověď smlouvy či § 48 odst. 5
Existuje zvýšené riziko, že při plnění veřejné zakázky může docházet k porušování mezinárodních úmluv o lidských právech, sociálních či pracovních právech, zejména úmluv Mezinárodní organizace práce (ILO) uvedených v příloze X směrnice č. 2014/24/EU?	NE	Není relevantní

Mohou plnění veřejné zakázky (nebo její části) poskytnout sociální podniky, případně se na plnění podílet jako poddodavatelé?	ANO	Nebude využito, po kontrole v katalogu SP nenalezen adekvátní trh (ve vztahu k předmětu plnění a lokalitě)
Mohou veřejnou zakázku nebo její část plnit malé a střední podniky (případně se na plnění podílet jako poddodavatelé)? Je vhodné přijmout taková opatření, aby se zlepšil jejich přístup k účasti ve veřejné zakázce?	ANO	Nastavení příměřených podmínek v rámci kvalifikace, pojistných smluv apod.
Existuje zvýšené riziko problémových vztahů v dodavatelském řetězci, zejména pro malé a střední podniky, jako např. opožděná splatnost faktur, nelegální zaměstnávání osob, porušování BOZP, nedodržování právních předpisů o ochraně životního prostředí apod.?	NE	Nepředpokládá se
Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní získat plnění šetrnější k životnímu prostředí, zejména které povede k omezení spotřeby energií, vody, surovin, produkce znečišťujících látek uvolňovaných do ovzduší, vody, půdy, omezení uhlíkové stopy apod.?	ANO	Využití ekologicky šetrných čistících a úklidových prostředků (resp. v kategoriích produktů dostupných na ekoznačka.cz) a další aspekty dle definice ekologického úklidu
Existuje ekonomicky přijatelné řešení, které umožní využití obnovitelných zdrojů, recyklovaných surovin, snížení množství odpadu, zohlednění nákladů životního cyklu či zapojení jiných aspektů cirkulární ekonomiky?	ANO	
Existuje ekonomicky přijatelné řešení pro inovaci, tedy pro implementaci nového nebo značně zlepšeného produktu, služby nebo postupu souvisejícího s předmětem veřejné zakázky?	NE	Zadavateli není známa možnost pro inovativní řešení
Dále ke zvážení		
Je vhodné o užití OVZ ve veřejné zakázce informovat dodavatele, například formou předběžných tržních konzultací, představení plánu veřejných zakázek, setkání typu <u>Meet the buyer</u> , neboli Poznej svého zadavatele, technických školení dodavatelů apod.?	ANO	Bude realizováno online, otevřeně všem zájemcům, diskuse o variantách ekologicky šetrných řešení a současně zdůraznění akcentu zadavatele na důstojné <u>prac. podm.</u> (vysvětlení očekávání zadavatele)
Existují jiná významná rizika nebo příležitosti z pohledu společenské odpovědnosti či udržitelnosti?	NE	

Kontrolní list je k dispozici na webu soz.cz

Institut odpovědného veřejného zadávání

poskytuje komplexní vzdělávací systém specialistům na veřejné zakázky, kteří chtějí ve veřejných nákupech uplatňovat odpovědný přístup a rozvíjet své kompetence pro strategické nakupování.

Podívejte se na program seminářů a videa na institut.sovz.cz

Připravujeme

- Komunikace s dodavateli při zadávání veřejných zakázek z pohledu OVZ (15.12.)
- Implementace OVZ ve městě v praxi (26.1.)
- ISO 20400 - pokyny pro udržitelné nakupování v praxi veřejného zadavatele (21.1. a 26.1.)

Platforma odpovědného veřejného zadávání

Platforma odpovědného veřejného

zadávání je volné a neformální sdružení zadavatelů, kteří se hlásí ke strategickému přístupu ve veřejném nakupování a ve své praxi implementují odpovědné veřejné zadávání.

Platforma nabízí

- Metodiky, vzorové textace, publikace
- Příklady dobré praxe
- Vzdělávání – Institut odpovědného veřejného zadávání
- Individuální konzultace, plány implementace a akční plány
- Networking s ostatními členy a odborníky

Členové Platformy

- Česká správa sociálního zabezpečení
- Česká televize
- Dopravní podnik hl. m. Prahy
- Jihomoravský kraj
- Královéhradecký kraj
- Letiště Praha
- Liberecký kraj
- Masarykova univerzita
- Město Jičín
- Město Příbram
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo zemědělství
- Povodí Ohře
- Povodí Vltavy
- Státní pozemkový úřad
- Státní úřad inspekce práce
- Statutární město Děčín
- Statutární město Chomutov
- Univerzita Karlova
- Úřad vlády

Metodiky... Publikace...

...sovz.cz/clanky-publikace

Vše o odpovědném zadávání na sovz.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MP SV

SOCIÁLNĚ ODPOVĚDNÉ
VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ

Hledaný výraz CZ EN f in y

O nás Co je odpovědné veřejné zadávání Jak použít odpovědné veřejné zadávání Odpovědné veřejné zadávání v ČR Akce, vzdělávání, články a publikace Institut OVZ

Příležitosti OVZ
Předměty plnění
Příklady dobré praxe
Implementace OVZ

Novela zákona o zadávání veřejných zakázek
ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ

Máme pro vás: **METODIKY** | **PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE** | **VIDEO**
Podívejte se na **PŘEDMĚTY PLNĚNÍ** a **PŘÍLEŽITOSTI** vhodné právě pro vás.

Od 1.1.2021 je zadavatel povinen dodržovat zásady sociálně odpovědného veřejného zadávání, environmentálně odpovědného zadávání a inovací.

JAK NA ODPOVĚDNÉ VEŘEJNÉ ZADÁVÁNÍ?

- Komplexní informace naleznete v **Metodice odpovědného veřejného zadávání** a celé řadě dalších metodických materiálů
- Institut odpovědného veřejného zadávání nabízí komplexní vzdělávání pro začátečníky i pokročilé
- Inspirujte se v **příkladech dobré praxe**

Jestliže v prosinci Ministerstvo práce a sociálních věcí vydá nový metodický balíček **Odpovědné veřejné zadávání v kostce**, který bude obsahovat online seminář a jednoduchý metodický materiál včetně praktického checklistu aspektů odpovědného veřejného zadávání.

Aktuality

2. 12. 2020

Novela ZZVZ zavádí povinnost sociálně a environmentálně odpovědného veřejného zadávání

Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytne zadavatelům maximální podporu při implementaci nové zákonné povinnosti odpovědného veřejného zadávání. Přečtěte si celě vyjádření k novele ZZVZ.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Projekt „Odpovědný přístup k veřejným nákupům – Strategické zadávání veřejných zakázek“

Registrační číslo: CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0015727

www.sovz.cz

@odpovedneverejnezakazky

Institut odpovědného veřejného zadávání

9:00 – 12:00 Seminář

**Novela ZZVZ – odpovědné veřejné
zadávání v kostce**

12:15-13:45 Mini-konference

**Jak budou zadavatelé reflektovat
novelu ZZVZ ve svých postupech?**

14. prosince 2020